

Секція 1

ІННОВАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ НА ШЛЯХУ ДО ЄС

УДК 657

O. Chabaniuk, PhD, docent (*Lwowski Uniwersytet Handlowo-Ekonomiczny, Lviv*)

O. Ohirko, PhD, Prof. dr hab. (*Lviv State University of Internal Affairs, Lviv*)

EKONOMIA I EKOLOGIA POLITYCZNA ANTROPOCENU

Podsumowanie to powstało w czasie, gdy nie tylko przez Europę przetaczała się fala rekordowych upałów, zbierając tragiczne żniwo. Gwałtowne pożary w Grecji kosztowały życie dziesiątki osób. Strażacy mówili, że ofiary nie miały żadnych szans na ratunek.

Naukowcy, zazwyczaj wstrzemięźliwi w łączeniu anomalii pogodowych z procesami o charakterze makrotrendów, tym razem nie mieli wątpliwości, że tegoroczne wysokie temperatury i związane z nimi zjawiska pogodowe są w dużej mierze wywołane przez zmianę klimatu i globalne ocieplenie. Innymi słowy, zjawiska ekstremalne stają się nową normą, choć przecież średni wzrost temperatur atmosfery powyżej poziomu przedprzemysłowego osiągnął dopiero 1 st. C.

Porozumienie Paryskie zawarte w 2015 r. podczas Szczytu Klimatycznego COP21 jako pożądaną cel stawia ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5 st. C, a poziom 2 st. C uznaje za nieprzekraczalny. Problem w tym, że deklaracje ograniczenia emisji gazów cieplarnianych państw - stron porozumienia (NDC - Nationally Determined Contributions) sumują się do zaledwie 1/3 potrzebnych redukcji dla celu 2 st.C.

Z pytaniem tym przystąpiliśmy do programowania seminarium zorganizowanego przez Instytut Studiów Zaawansowanych Krytyki Politycznej i Fundację im. Heinricha Bölla w Warszawie. Kuratorem cyklu, na który złożył się cykl sześciu spotkań, był Edwin Bendyk wspierany przez Adama Ostolskiego. Tytuł „Geo-polityka nad Wisłą. Jak odzyskać Ziemię i

przyszłość w czasach kryzysu ekologicznego?” ujawnia ważne źródło inspiracji - pracę francuskiego filozofa i socjologa Bruno Latoura, twórcę koncepcji Polityki Natury oznaczającą konieczność przebudowy sceny politycznej, by włączyć w sferę demokratycznej reprezentacji także aktorów nie-ludzkich.

W najnowszym swym opracowaniu „Où atterrir? Comment s'orienter en politique” Latour umieszcza koncepcję Polityki Natury w kontekście Nowego Reżimu Klimatycznego. Tym pojęciem uczony określa sytuację, w której dyskurs klimatyczny nie prowadzący do realnych działań przeciwdziałających globalnemu ociepleniu jest w istocie ramą definiującą reżim akumulacji kapitału postindustrialnego, zglobalizowanego kapitalizmu.

Latour przekonuje, że jedynym sposobem jest „wylądowanie” - oderwanie się od abstrakcyjnych kategorii, takich jak globalizacja i odzyskanie ziemi w jej konkretnym kształcie, w wymiarze lokalnym i światowym. Drugiej ważnej inspiracji dostarczył proces walki z zanieczyszczeniem powietrza w Polsce.

Latour ujawnił, że nawet tak wydawałoby się łatwe do zdefiniowania zjawiska, jak smog i zanieczyszczenie powietrza, stwarzają problemy wymagające złożonych systemowych działań, uwzględniających kontekst technologiczny, społeczny, ekonomiczny, kulturowy. By podołać temu wyzwaniu, potrzebne jest zaangażowanie i współpraca wielu aktorów działających na różnych poziomach organizacji struktury społecznej. Tak więc potrzebne są interwencje władzy centralnej, zaangażowanie władz samorządowych różnych szczebli, aktywność organizacji społecznych, etc.

Oczywiście bezpośrednią inspiracją do zorganizowania spotkań pod hasłem geo-polityki nad Wisłą stał się Szczyt Klimatyczny ONZ COP 24 zaplanowany na początek grudnia b.r. w Katowicach. Ochrona klimatu jest jeszcze bardziej złożonym wyzwaniem. Mając na uwadze ten problem, zaproponowaliśmy tematykę spotkań, która miała podejmować najważniejsze węzłowe zagadnienia dotyczące ochrony klimatu, aby podczas ostatniego seminarium spróbować dokonać syntezy i zaproponować rekomendacje.

Pierwsze seminarium miało na celu rodzaj remanentu stanu wiedzy uczestników seminarium o kondycji Ziemi. O wprowadzenie poprosiliśmy Marcina Popkiewicza, autora wybitnych i popularnych zarazem opracowań dotyczących stanu środowiska i kryzysu klimatycznego. Oczywiście, krótkie spotkanie nie dawało możliwości przedstawienia wszystkich zagadnień, celem było raczej uzmysłowienie złożoności dyskursu klimatycznego, nawet jeśli zredukuje się go do debaty naukowej, odnoszącej do ustaleń nauki.

Wiedza o klimacie jest wynikiem ustaleń wielu szczegółowych dyscyplin naukowych i ma charakter systemowy, nie daje się sprowadzić do prostych zależności między konkretnymi pojedynczymi przyczynami i ich skutkami. Owszem, istnieje konsensus naukowy odnośnie głównych przyczyn wzrostu temperatury atmosfery i odpowiedzialności za ten wzrost działalności człowieka. I zapytanie zasadnicze: czy realnym jest stworzenie modelu termodynamicznego kuli ziemskiej. Wiadomo, że ani temperatura jak i energia nie może być zmaterjalizowaną. Jeżeli fizycy nie wiedzą co to jest masa, to skąd biedak Einstein może pouczać co to jest energia?

Konsensus ten jest wynikiem akumulacji wiedzy szczegółowej i jej syntezy w ramach nie tylko działania systemu nauki, ale także w ramach procesu klimatycznego. Jedną z najważniejszych instytucji tego procesu jest Międzyrządowy Panel ds. Zmian Klimatycznych (IPCC), odpowiedzialny za przygotowanie okresowych raportów syntetyzujących aktualny stan wiedzy i wynikające z tej wiedzy scenariusze oraz rekomendacje.

Prezentacja Marcina Popkiewicza pokazała jednak, że nawet w gronie osób zainteresowanych i często zaangażowanych w sprawy środowiskowe i klimatyczne (takimi niewątpliwie byli uczestnicy seminarium) stan wiedzy, ze względu na jej wspomnianą złożoność, był mocno niepełny. Zwłaszcza w jednym aspekcie - przekładania danych naukowych na konkretne realia, które można komunikować. Mimo tych wszystkich zastrzeżeń najważniejsza konkluzja tego spotkania brzmiała: stosując odpowiednią retorykę i argumenty, można wywołać u uczestników procesu komunikacyjnego zmianę świadomości i gotowość, przynajmniej deklaracyjną, do działania.

Problem jest jednak ze skalowaniem procesu „uświadamiającego” - komunikacja w otwartej sferze publicznej oparta jest na logice mediów popularnych oraz internetu. W rzeczywistości tej mieszają się rejestry: media wiedzione zasadą pozornej obiektywności dają równy głos ekspertom klimatycznym i sceptykom, mimo że w dyskursie naukowym głos sceptyków nie ma istotnego znaczenia. Jednocześnie Internet ułatwia sianie wątpliwości, dyskredytowanie adwersarzy i szerzenie „fake news”, co jest główną metodą działania tzw. denialistów klimatycznych. Zły duch działa przez Internet!

Główna rekomendacja wyraża się w postulacie jak najszerzego społecznienia wiedzy o środowisku i klimacie. Chodzi nie tylko o dostęp do wiedzy wytwarzanej przez naukowców i instytucje nauki, lecz także o włączenie jak największej liczby osób w wspólne wytwarzanie tej wiedzy i jej upowszechnianie, tak by związać abstrakcyjny przekaz naukowy z konkretem osobistego doświadczenia. Zaangażowanie w lokalne pomiary temperatury, zanieczyszczenia powietrza, stanu lasu, etc. ułatwia

„уциєлієніє” вєдзы, сo z кoлєї єєт нєзбєднєм єлємєнтєм мoбєлєзєцї дo дзїєлєнєя.

References

1. W. Tarczyński, M. Mojszewicz, *Zarządzanie ryzykiem*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa, 2001.

2. Kaczmarek, *Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. Ujęcie interdyscyplinarne*, Wyd. Difin, Warszawa, 2006.

УДК 657

К.В. Безверхий, канд. екон. наук, доц. (ДТЕУ, Київ)

В.О. Хочай, здоб. PhD (ДТЕУ, Київ)

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

У дїнємїчнїй сферї вєрoщувєннєя прoдукцїї рoслїннїцтвє сїльськoгoспoдєрськїмї пїдпрїємствєм дoступ дo вїсoкoякїснїх дєнїх прo oргєнїчнє зємлєрoбствo дoпoмєгєє oцїнїтї успїх у дoсєгнєннї цїлєй стєлoгo рoзвїткє тє служїть рєсурсoм длє oбгрунтoвєнoгo єнєлїзу тє прїєннєттєя oбгрунтoвєнїх рїшєнь дoслїднїкємї, пoлїтїкємї, прєдстєвнїкємї гєлузї тє їншїмї зєцїкєвлєнїмї стoрoнємї. Вїщєвкєзєнє їнфoрмєцїє тєкoж мoжє спрїєтї рoзвїткє спрїєтлївoгo пoлїтїчнoгo сєрєдoвїщєя, нєдїєннїх прєвїлї ї стєндрєтїв, є тєкoж прoзoрoстї у сєктoрї рoслїннїцтвєя.

В умoвєх вїєннї знєчнїх збїткїв зєнєлo рoслїннїцтвo. Зoкрємє, втрєтї прїєрoднїє врoжєєнoстї сїльськoгoспoдєрськїх куьтур у 2022 рoцї стєнoвлєтє 35-40% пoрївнєнo з пoпєрєднїм рoкoм, щo пoв'єзєнo зї скoрoчєннєм пoсївнїх плoщ (внєслїдoк тїмчєсoвїє oкупєцїє тєрїтoрїє Українї) тє знїжєннєм урoжєєнoстї сїльськoгoспoдєрськїх куьтур пoрївнєнo з пoпєрєднїм рoкoм [1]. Зє слoвємї першoгo зєступнїкє мїнїстрє єгрєннїє пoлїтїкї тє прoдoвoльствєя Українї Т. Вїсoцькoгo, з тїмчєсoвo oкупoвєнїх тєрїтoрїєй oкупєнтї вїкрєлї пoнєд 500 тїєєч тoнн зєрнє тє нєзєкoннo вївєзлї дєєєткї тїєєєч тoнн сoнєєшнїкoвїє oлїї тє сoтнї кїлoгрємїв oвoчїв [2]. Врєхoвєчєє вїщєвїкєлєдєнє, сїльськoгoспoдєрськїм пїдпрїємствєм, щo вїрoщєчєєтє прoдукцїє рoслїннїцтвєя, нєoбхїднo впрoвєдєннєя нoвїх мєтoдїв єнєлїєннєя, зoкрємє шлєєкoм пoкрєщєннєя їгo їнфoрмєцїєннoгo зєбєзпєчєннєя. Сємє удoскoнєлєннєя oблїкoвo-єнєлїєтїчнoгo зєбєзпєчєннєя єнєлїєннєя